

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Käytännöllisen filosofian laitos	
Tekijä-Författare-Author Kabata, Miika			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Aristoteles ja arvomuodon arvoitus: tutkielma yhteiskunnallisen työnjaon, vaihtosuhteiden ja rahan yhteydestä Aristoteleen taloudellisessa filosofiassa			
Oppiaine-Läroämne-Subject Käytännöllinen filosofia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2008-05-12	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 87 s.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkielmassa tarkastellaan Aristoteleen taloudellista filosofiaa. Tutkimuskohteena on erityisesti Aristoteleen esittämä yhteiskunnallisen työnjaon, vaihdon ja rahan muodostamien yhteiskunnallisten suhteiden luonteen analyysi. Aristoteles piti vastavuoroisen oikeudenmukaisuuden saavuttamista vaihtosuhteissa työnjaollisesti eriytyneen kaupunkivaltion olemassaolon kysymyksenä.</p> <p>Aristoteleen tärkeimmät taloudellis-filosofiset kirjoitukset ovat löydettävissä Nikomakhoksen etiikan viidennen kirjan viidennestä luvusta ja Poliitiikan ensimmäisen kirjan kahdeksannesta ja yhdeksännestä luvusta. Koska Aristoteleen filosofia muodostaa verrattain yhtenäisen kokonaisuuden, on perusteltua tuoda mukaan laajasti Aristoteleen filosofian muita osa-alueita sikäli kuin ne liittyvät myös taloudellisten ilmiöiden analyysiin. Lisäksi tutkielmassa hyödynnetään Aristoteleen filosofiaa ja antiikin Kreikan yhteiskunnallisia ja taloudellisia olosuhteita käsittelevää tutkimuskirjallisuutta.</p> <p>Tarkastellessaan vaihtosuhteiden ja rahan olemusta Aristoteles kehittää ensimmäisen tunnetun systemaattisen käsitteellisen viitekehyksen markkinailmiöiden analysoimiseksi. Tämän vuoksi Aristoteleen taloudellisella filosofialla on ollut merkittävä historiallinen vaikutus käsitteellisenä perustana, jolle sekä skolastikot että islamilaiset filosofit rakensivat taloutta koskevia käsityksiään. Toisaalta Aristoteleen käsitykset ovat 1900-luvulla joutuneet taloudellisessa ajattelussa jossain määrin sivuraiteelle.</p> <p>Tutkielmassa pyritään kontekstualisoimaan Aristoteleen vaihtoa koskeva ongelmanasettelu ankkuroimalla teksti antiikin Kreikan yhteiskunnallisiin olosuhteisiin. Tärkeimpien tekstinkohtien argumenttirakenteiden analyysin ja keskeisten käsitteiden eksplikoinnin avulla pyritään tuomaan esille Aristoteleen teoreettiset taustaoletukset ja selventämään hänen taloudellista ajatteluaan koskeva ongelmanasettelua. Aristoteles näkee tarpeen ihmisyhteisöjen synnyn ja jatkuvuuden luonnollisena perustana. Tarpeiden tyydyttämisen ensisijainen väline on kotitalous. Yhteen liittyneet kotitaloudet muodostavat kaupunkivaltion. Aristoteles analysoi eri vaihtomuotoja, joita syntyy erikoistuneiden tuottajien välille. Kaupunkivaltion jäsenten on vaihdettava rahan välityksellä tuotteitaan.</p> <p>Aristoteles erottaa toisistaan ”luonnolliset” ja ”luonnottomat” vaihtomuodot. Luonnolliset vaihtomuodot edistävät kaupunkivaltion yhtenäisyyttä tuomalla erikoistuneet tuottajat yhteen vaihtoyhteisön tasavertaisina jäseninä. Luonnollisia vaihtosuhteita vastaan Aristoteles asettaa luonnottomat vaihtomuodot, jotka rikkovat vastavuoroista oikeudenmukaisuutta ja siten horjuttavat kaupunkivaltion yhteiskunnallista järjestystä. Aristoteleen vaihdon analyysi kytkeytyy vastavuoroisen oikeudenmukaisuuden teemaan. Vastikkeiden vaihto on kaupunkivaltion olemassaolon edellytyksenä. Toisaalta tuotteiden välisen samanarvoisuuden olemassaolo on niiden vaihdon ehtona. Kolmanneksi vaihdettavien tuotteiden arvon yhteismitallisuus on edellytys niiden vaihdossa ilmenevälle samanarvoisuudelle. Aristoteles pyrkii ratkaisemaan tavaroiden yhteismitallisuuden ongelman siinä kuitenkaan onnistumatta.</p> <p>Aristoteleen näkökulmasta eettinen ja taloudellinen ovat kiinteästi sidoksissa toisiinsa. Taloutta, kuten muitakin elämänalueita, on voitava tarkastella hyvän elämän näkökulmasta. Aristoteleen taloudellinen analyysi on sidoksissa antiikin Kreikan yhteiskunnalliseen todellisuuteen. Aristoteleen ongelmanasettelua ei voida ymmärtää irrallaan antiikin Kreikan historiallisesta perinteestä, luokkasuhteista ja tuotantotavasta.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords Aristoteles poliittinen filosofia yhteiskuntarakente työnjako raha vaihtosuhteet			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited Philosophica-kirjasto, Siltavuorenpenger 20 A, 3. kerros, Puh. 09-191 29247			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			